

MÚZEUM és identitás

A KÖRNYEZETÉPÍTÉS ÉPÍTÉSZETI ÉS TERVEZÉSI VONATKOZÁSAI - 2020

Az elmúlt évben a *Környezetépítés építészeti és tervezési vonatkozásai* kurzus témája a múzeumépítéssel volt. Idén folytatjuk a megkezdett vizsgálódásokat, a súlypontot az identitás és a múzeumépület kapcsolatára helyezve. A felvetés aktualitását az ezredforduló óta töretlenül zajló múzeumépítési lázon túl az adja, hogy több nagyszabású múzeumfejlesztési program is zajlik Magyarországon. A korábbi felévben a székesfehérvári Szent István Múzeum új önálló épülete, a Solium Regni és az Új Nemzeti Galéria tervét ismertük meg, a Szépművészeti Múzeum felújított tereiben vendégeskedtünk.

Az Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ (OMRRK) frissen elkészült épületébe, az Millennium háza, az épülő Magyar Zene Házába és a Bevk Perović szlovén építészek által tervezett, Piranesi-díjjal kitüntetett bécsújhelyi Új Galéria és Kazamaták épületébe tervezünk látogatást.

A múzeum intézménye kiemelt szerepet játszik a létrehozó közösség identitásának formálásában. Hogyan vesznek részt a múzeumépületek ebben a folyamatban? Identitás mely rétegei különíthetők el az építészeti formaalkotásban? Általánosabb szinten arra keressük a választ: milyen a múzeumépületek környezeti kapcsolatrendszere, mennyiben tér el a többi középülettől? Milyen szerepet töltenek be a múzeumok a kulturális, társadalmi és politikai térben? Ezek a szerepek hogyan változtak a múzeum intézményének megszületése óta eltelt időben, és milyen téri következménnyel jártak az épület tereire nézve?

Budapest, 2020.02.09

Klobusovszki Péter DLA
egyetemi docens
tárgyfelelős

A KÖRNYEZETÉPÍTÉS ÉPÍTÉSZETI, TERVEZÉSI VONATKOZÁSAI

Tantárgyfelelős: *Klobusovszki Péter DLA*

Előadók: *Kaszás Károly DLA, Vasáros Zsolt DLA, Nagy Csaba, Varga Bence, Klobusovszki Péter DLA*

Tanév:	Félév:	Évfolyam:	Kiméret:	Időpont:	Kredit:	Hely:	Tantárgykód:
2017/2018	2.	4-5.	3h köt váll.	14.15-17.00	3	K. 255.	epko0883

(A dolgozatra való jelentkezés határideje)

okt. hét napt. hét.	idő- pont	ELŐADÁS
1. 7.	II. 11.	Klobusovszki Péter DLA: Környezetek
2. 8.	II. 18.	Kaszás Károly DLA: Finnország építésze a XX. században I.
3. 9.	II. 25.	Kaszás Károly DLA: Finnország építésze a XX. században II. (A dolgozatra való jelentkezés határideje)
4. 10.	III. 3.	Klobusovszki Péter DLA: Múzeum és identitás
5. 11.	III. 10.	Klobusovszki Péter DLA: Kortárs német-svájci építészet I.
6. 12.	III. 17.	Klobusovszki Péter DLA: Kortárs német-svájci építészet II.
7. 13.	III. 24.	Vázlattervi hét
8. 14.	IV. 3.	Vasáros Zsolt: Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ, épületlátogatás (Az óra nem kedden III. 31.-én, hanem IV.3.-án pénteken 10h kezdettel)
9. 15.	IV. 7.	A dolgozatvázlatok konzultációja
10. 16.	IV. 14.	tavaszi szünet
11. 17.	IV. 21.	Bevk Perović: Új Galéria és Kazamaták, Bécsújhely, épületlátogatás, kirándulás (Időpont IV.17.-én vagy 18-án lesz, későbbiek során pontosítás.
12. 18.	IV. 28.	Varga Bence (Teampannon): Sou Fujimoto: Magyar Zene Háza, épületlátogatás
13. 19.	V. 5.	Összegzés, hallgatói prezentációk
14. 20.	V. 12.	Nagy Csaba, (Archikon) Millennium háza (volt Olof Palme ház) - épületlátogatás

Az órák látogatása feltétele az eredményes félévi munkának, ezért kötelező. A félév elismeréséhez háromnál több hiányzás nem megengedett. A vizsgára bocsátás feltétele az előadások látogatása.

A félév elfogadásának feltétele: eredményes vizsga vagy a múzeumépítészet témájához kapcsolódó egyeztetett tárgyú dolgozat elkészítése, melyet az utolsó előtti órán rövid előadás formájában ismertetni kell. A vizsga (100%) három részből épül fel: az első tesztkérdéseket (40%) tartalmaz, a második kettő pedig egy-egy az órán felmerült kérdéskör (30-30%) rövid szöveges kifejtését foglalja magába.

A dolgozatra való jelentkezés határideje: 2020. 02. 25.

A dolgozatvázlatok leadásának határideje: 2020. 04. 03.

A dolgozatok és a dokumentáció leadásának határideje: 2020. 05. 18. 12h. Póthatáridő 2020. 05. 22. 12h

TÉMAJAVASLATOK

- Diller Scofidio + Renfro: Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum az Északi Járműjavítóban
- Mányi Stúdió, Csillag erőd, Komárom.
- Holokausztmúzeumok (Holokauszt emlékközpont, Sorsok háza, stb.)
- White box - a modern múzeumi tér
- Identitás és forma - esettanulmányok.
- Új kiállítótér, meglévő épület.
- Megújuló múzeumi funkció és téri következményei.
- Contact zone
- Múzeumkertek
- Táj és múzeum
- Múzeumi megvilágítások
- Japán múzeumépítészet

IRODALOMJEGYZÉK

Múzeumelmélet, muzeológia

- Waidacher, Friedrich: *Az általános muzeológia kézikönyve. Metamuzeológia, történeti muzeológia, elméleti muzeológia.* Budapest: ELTE BTK Művészettörténeti Intézet, 2011 (http://arthist.elte.hu/TAMOP_412/2_1_waidacher.pdf)
- Ébli Gábor: *Az antropológizált múzeum: Közgyűjtemények átalakulása az ezredfordulón.* Válogatott írások, Typotex Kiadó, 2005.
- Frazon Zsófia: *Múzeum és kiállítás. Az újrarajzolás terei.* (Kommunikáció- és kultúratudományi tanulmányok sorozat) Gondolat Kiadó, PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék. Budapest–Pécs, 2011
- György Péter: *Az eltörölt hely a múzeum, Magvető, 2003*
- György Péter: *Múzeum a Tanuló-ház,* Múzeumelméleti esettanulmányok, Budapest: Kultúra 2008, 2013 1. kötet.
- György Péter: *A hely szelleme.* Budapest: Magvető Könyvkiadó, 2007 (BME Központi K.)
- Palkó Gábor (szerk.): *Múzeumelmélet: A képzeletbeli múzeumtól a hálózati múzeumig.* Budapest: Petőfi Irodalmi Múzeum – Ráció Kiadó, 2012.
- TURAY Hedvig; Székely Katalin (szerk.): *Helyszíni szemle: Fejezetek a múzeum életéből.* Budapest: Ludwig Múzeum, 2012. (Marosi Ernő, Király Erzsébet, György Péter, Mélyi József, Sasvári Edit és Székely Katalin tanulmányai).
- Múzeum Café, folyóirat (www.muzeumcafe.hu) (BME Központi K.)

Múzeumépítészet

- Cságoly Ferenc (szerk.): *Középületek,* Budapest: Terc, 2004. (Közép Tsz)
- Trulove, James Grayson: *Designing the New Museum: Building a Destination.* Rockport Publisher, 2000 (Közép Tsz)
- Pevsner, Nikolaus: *A History of Building Types,* London, Thames and Hudson, 1976. (BME Központi K.)
- Barreneche, Raul A.: *New Museums.* Phaidon, 2005 (Közép Tsz)
- Marotta, Antonello: *Contemporary Museums.* Skira, 2010 (Közép Tsz)
- Ibellings, Hans; Frampton, Kenneth: *Sketches for a National History Museum,* Berlage Institute, Sun, 2010 (Közép Tsz)
- Colquhoun, Alan: „Changing Museum”, In: Gimmi, Karin; Kübler, Christof; Maurer, Bruno; Rehm, Robin; Spechtenhauser, Klaus; Stierli, Martino; Wenzler Stefanie (Hrsg.): *SvM. Die Festschrift für Stanislaus von Moos.* Zürich: GTA Verlag, 2005 (pdf)
- Grima, Joseph; Wong Karen (eds.): *Shift: SANAA and the New Museum,* Lars Müller Publisher, 2008. (Közép Tsz)

Kiállítástervezés

- Vasáros Zsolt, *Kiállító-tér: Múzeumi tárlatok kézikönyve,* Szabadtéri Néprajzi Múzeum - Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, 2010 (Közép Tsz)
- Brawne, Michael, *The Museum Interior, Temporary and Permanent Display Techniques.* London: Thames and Hudson, 1982 (Közép Tsz)
- Reinhardt, Uwe J.; Teufel, Philipp: *New Exhibition Design 02.* Ludwigsburg: Avedition, 2010, (Közép Tsz)
- Schittich, Christian(Hrsg.): *Im Detail: Ausstellen und Präsentieren: Museumskonzepte, Markeninszenierung, Messedesign,* 2009 (BME Központi K. Épi 604, 423.422)

A MEGLÁTOGATANDÓ ÉPÜLETEKRŐL SZÓLÓ SZAKIRODALOM

- <http://www.magyardmuzeumok.hu/>

Liget Budapest

- <http://muzeumcafe.hu/hu/az-uj-epuletek-reszletes-tervezesekor-nyertes-palyamu-alapjan-milyen-specialis-gyujtemenyi-szempontokat-kell-meg-figyelembe-venni/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/budapest-felkerul-terkepre/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/kiindulopont-bizalom-volt/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/liget-budapest/>
<http://muzeumcafe.hu/hu/lebego-teto-ket-kocka-modernista-sarokhaz/>

Magyar Zene Háza

- <http://zenehaza.com/>
 - <http://www.intezmenyek.ligetbudapest.org/hu/places/jovo/magyar-zene-haza>
 - <https://g7.hu/kozelet/20191025/nem-felelt-meg-az-ueveg-17-milliarddal-lett-dragabb-a-liget-oriasberuhazasa/>
 - <https://epiteszforum.hu/elerte-legmagasabb-pontjat-a-magyar-zene-haza>
 - <https://epiteszforum.hu/egy-kiveteles-kozepulett-saghi-attila-a-magyar-zene-haza-nemzetkozi-elismereseirol>

Millennium háza (Olof Palme-ház)

- <http://epiteszforum.hu/egy-ezrede-merceje-a-millennium-haza-etterem-es-kavehaz>
 - <http://epiteszforum.hu/az-egysegnek-ala-tudok-vetni-mindent-kiss-miklos>

Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ

- Sasvári Áron, Vasáros Zsolt: *Liget Budapest-OMRRK* (Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ) Narmer Építész Stúdió, Budapest, 2014 (BME Központi K: 718.445)
 - <https://www.youtube.com/watch?v=9B00mGfD59o>
 - <https://nullahategy.hu/epul-orszagos-muzeumi-restauralasi-es-raktarozasi-kozpont/>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/milyen-muzeologiai-szakfeladatok-ellatasara-kell-alkalmassa-tenni-tervezett-orszagos-restauralasi-es-raktarozasi-kozpontot/>

Bevk Perović, Új galéria és kazamaták, Bécsújhely, Ausztria, (2016-2017) 2017-2019

- <http://epiteszforum.hu/piranesi-dij-2019-a-bevk-perovi-becsujhelyi-muzeuma>
 - <https://architekturraumburgenland.at/architektur/datenbank/eisenstadt>

Kapcsolódó épületek

Új Nemzeti Galéria

- <http://www.intezmenyek.ligetbudapest.org/hu/places/jovo/uj-nemzetigaleria>

Szépművészeti Múzeum Bővítése

- <http://epiteszforum.hu/karacsony-tamas-a-szepmuveszeti-muzeum-boviteserol>
 - https://www.youtube.com/watch?time_continue=38&v=IEcMeylQ38
 - <http://hg.hu/cikkek/varos/11238-megsem-karacsony-tamas-tervei-alapjan-bovul-a-szepmuveszeti>
 - <http://kuk.btk.ppke.hu/hu/content/interj%C3%BA-kar%C3%A1csny-tam%C3%A1s-ybl-d%C3%ADjas-%C3%A9p%C3%ADt%C3%A9sszel-sz%C3%A9pm%C5%B1v%C3%A9szeti-m%C3%BAzeum-b%C5%91v%C3%ADt%C3%A9s%C3%A9nek-tervez%C5%91j%C3%A9vel>
 - <http://muzeumcafe.hu/hu/muzeum-amilyenek-az-epiteszek-almodtak/>
 - Sulyok Miklós, Igazság és szépség, A budapesti Szépművészeti Múzeum felújítása, MÉ, 2018/6, 16-19.o
 - Sulyok Miklós, Atmoszférateremtés és tiszta formálás, kiállítási enteriőrök az újra megnyílt Szépművészeti Múzeumban, MÉ, 2019/1, 16-19.o

Román csarnok

- <http://muzeumcafe.reblog.hu/cimke/Rom%C3%A1n+csarnok>
 - <http://epiteszforum.hu/befejezodott-a-roman-csarnok-felujitasa>
 - <http://valasz.hu/itthon/bekukucsaltunk-a-bezart-szepmuveszeti-muzeumba-galeria-117971>
 - <http://valasz.hu/kultura/lenyugozo-a-felujitott-roman-csarnok-egyetlen-szepseghibaval-127826>
 - https://www.youtube.com/watch?v=UWr_eO_T9Sk

- <https://www.youtube.com/watch?v=c5u0otuqbDI>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/a-muzeumepito/>
- <http://muzeumcafe.hu/hu/keresztény-es-történeti-ikonográfia-falakon/>

Budapest, 2020. 02. 09.

Klobusovszki Péter DLA
egyetemi docens, tárgyfelelős